

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 28 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 17 d. paduotu **suinteresuoto asmens (išieškotojo) D. S.** kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo 2023 m. gegužės 16 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė :

Kasaciniu skundu suinteresuotas asmuo prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo 2023 m. gegužės 16 d. nutartį ir Panevėžio apylinkės teismo 2023 m. vasario 9 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – atmesti pareiškėjo (skolininko) skundą dėl antstolio veiksmų.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 345 straipsnio 1 dalį kasacinis skundas gali būti paduotas per tris mėnesius nuo skundžiamo sprendimo, nutarties įsiteisėjimo dienos. Skundžiama Panevėžio apygardos teismo 2023 m. gegužės 16 d. nutartis įsiteisėjo nuo jos priėmimo dienos (CPK 331 straipsnio 6 dalis), terminas jai apskūsti kasacine tvarka baigėsi 2023 m. rugpjūčio 16 d., kasacinis skundas paduotas 2023 m. rugpjūčio 17 d.

Suinteresuotas asmuo pateikė prašymą atnaujinti praleistą terminą kasaciniam skundui paduoti, nurodydamas, kad skundžiamoje nutartyje nurodyta priėmimo data yra 2023 m. gegužės 16 d., tačiau bylos paskyroje elektroninėje teismų sistemoje nutarties priėmimo dieną nutartis nebuvo įkelta (neskaitmenizuota), ji EPP sistemoje atsirado tik kitą dieną (2023 m. gegužės 17 d.). Iš EPP sistemos matyti, kad skundžiamą nutartį apeliacinės instancijos teismas išsiuntė šalims lydraščiu, kurio data – 2023 m. gegužės 17 d. Tos pačios dienos data buvo nurodyta ir 2023 m. gegužės 16 d. nutarties pavadinime. Kadangi su 2023 m. gegužės 16 d. nutartimi suinteresuoto asmens atstovas susipažino tik gavęs 2023 m. gegužės 17 d. lydraštį, o su lydraščiu siųstos nutarties data buvo klaidingai nurodyta 2023 m. gegužės 17 d., suinteresuotas asmuo suklydo dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties priėmimo dienos, manydamas, kad šios nutarties priėmimo data yra 2023 m. gegužės 17 d. Šią klaidą suinteresuoto asmens atstovas pastebėjo tik 2023 m. rugpjūčio 17 d., prieš pateikdamas kasacinį skundą. Ši apeliacinės instancijos teismo techninė klaida bei žmogiška suinteresuoto asmens klaida lėmė, kad kasacinis skundas yra teikiamas viena diena praleidus trijų mėnesių terminą kasaciniam skundui pateikti.

Pagal CPK 345 straipsnio 2 dalį asmenims, praleidusiems kasacinio skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažįsta svarbiomis, praleistas terminas gali būti atnaujinamas. CPK 78 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad pareiškimas dėl termino atnaujinimo turi būti motyvuotas; prie pareiškimo turi būti pridėti įrodymai, pagrindžiantys praleisto termino atnaujinimo būtinumą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su suinteresuoto asmens argumentais ir pateiktais įrodymais dėl termino praleidimo priežasčių, mano, kad esant svarbiomis ir sudarančioms pagrindą atnaujinti suinteresuotam asmeniui terminą kasaciniam skundui paduoti (CPK 345 straipsnio 2 dalis).

Suinteresuoto asmens kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuoti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Suinteresuotas asmuo kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) teismai pažeidė teismo sprendimo visuotinio privalomumo principą (CPK 18 straipsnis). 2022 m. balandžio 11 d. teismo nutartis dėl mokėjimų išdėstymo yra įsiteisėjusi, nutartis nustato, jog nesumokėjus nors vieno iš išdėstytų mokėjimų laikų, išieškotojas turi teisę tęsti priverstinio išieškojimo procedūrą nesumokėtų įmokų daliai. Nepaisant to, teismai skundžiamomis nutartimis paneigė CPK 18 straipsnio nuostatą, neatsižvelgė į Panevėžio apylinkės teismo 2022 m. balandžio 11 d. nutarties rezoliucinėje dalyje įtvirtintą ir Panevėžio apygardos teismo 2022 m. liepos 5 d. nutartyje patvirtintą išieškotojo teisę ginti savo interesus. Panevėžio apylinkės teismo 2022 m. balandžio 11 d. nutartyje nėra nustatyta jokių šios išieškotojo teisės išimčių, o jai įgyvendinti nustatyta tik viena sąlyga – nors vieno iš išdėstytų mokėjimų nesumokėjimas laiku; 2) teismai pažeidė vykdymo procesą reglamentuojančias teisės normas (CPK 513, 586, 634 straipsnius). Atsižvelgiant į tai, kad skolininkas pažeidė Panevėžio apylinkės teismo 2022 m. balandžio 11 d. nutartyje nustatytą mokėjimų grafiką ir atsirado šios nutarties rezoliucinėje dalyje įtvirtinta sąlyga, kuri leidžia išieškotojui nukreipti išieškojimą į visą likusią nesumokėtos sumos dalį, antstolis visiškai teisėtai priėmė ginčijamus patvarkymus. Teismai pripažino, kad antstolis neatliko neteisėtų veiksmų. Nenustačius antstolio veiksmų neteisėtumo, neatsirado ir CPK 513 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas pagrindas patenkinti skolininko skundą, o tai reiškia, kad antstolio patvarkymai buvo panaikinti neteisėtai. Skundžiamų procesinių sprendimų neteisėtumą patvirtina ir ta aplinkybė, kad apeliacinės instancijos teismas, net ir atmetęs išieškotojo skundą, nusprendė priteisti jam iš skolininko pirmosios instancijos teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismai netinkamai aiškino ir

taikė skunde nurodytas proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 345 straipsnio 2 dalimi, 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atnaujinti terminą kasaciniam skundai paduoti.

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauškaitė